

Sygn. akt VIII U 1644/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia S.O. Lucyna Krawczyk-Nazar

Protokolant: - sekretarz sąd. Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014 roku w Lublinie

sprawy E. P. (2)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania E. P. (2)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 14 maja 2013 roku numer (...) i numer (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VIII 1644/13

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 4 maja 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że E. P. (2) od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2010r. i od 1 stycznia 2011r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, gdyż jest osobą uprawnioną do renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 15 – 21 akt ZUS).

W odwołaniu ubezpieczony wnosił o uchylenie obu decyzji zarzucając, że w momencie ustalania prawa do rent nie został pouczone przez organ rentowy o obowiązkach z zakresu ubezpieczeń społecznych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej (k. 2 a.s.).

W piśmie procesowym złożonym 12 marca 2014r. pełnomocnik E. P. (2) wnosił o zmianę zaskarżonych decyzji z dnia 4 maja 2013r.

i ustalenie, że ubezpieczony nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2010r. i od 1 stycznia 2011r. Wskazał, że decyzje zostały wydane z naruszeniem przepisów art. 9 ust 4c w związku z art. 8 ust 6 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, bowiem ubezpieczony prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 stycznia 2008r. jest uprawniony i pobiera rentę rodzinną jako świadczenie korzystniejsze (k. 19 – 20 a.s.).

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania, wskazując, że E. P. (2) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego od 1 stycznia 1999r. do kwietnia 2013r. opłacając składki na to ubezpieczenie. Od 13 maja 1996r. do 30 czerwca 1999r. był uprawniony i pobierał rentę z tytułu całkowitej

niezdolności do pracy, a od 1 lipca 1999r. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznaną na stałe. Ponadto od 1 stycznia 2008r. jest uprawniony i pobiera rentę rodzinną jako świadczenie korzystniejsze (k. 3- 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

E. P. (2) prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) P. i(...) tego tytułu dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego od 1 stycznia 1999r. i opłacał należne składki. Od 13 maja 1996r. (zaprzestanie pobierania zasiłku chorobowego) do 30 czerwca 1999r. był uprawniony do renty inwalidzkiej dla II grupy inwalidów, a następnie do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (k. 13 a.s.). Od 1 lipca 1999r. ubezpieczony pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznaną na stałe.

Decyzją z dnia 26 marca 2008r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał E. P. (2) od 1 stycznia 2008r. prawo do renty rodzinnej na stałe (k. 13 a.s.). Jednocześnie kolejną decyzją z tej samej daty uwzględniając wniosek uprawnionego, organ rentowy od 1 kwietnia 2008r. wstrzymał wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy i podjął wypłatę renty rodzinnej (k. 13 a.s.).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że E. P. (2) ma ustalone prawo do dwóch świadczeń rentowych – renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej. Zgodnie z art. 95 ust 1 ustawy z 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r poz. 1440 ze zm.) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Należy podkreślić, że wybór jednego (choćby niższego) świadczenia z zakresu ubezpieczeń społecznych należy do sfery jego samodzielnych uprawnień i musi zostać uwzględnione przez organ rentowy, a także nie podlega ocenie sądu. Dokonanie przez uprawnionego wyboru jednego świadczenia do wypłaty nie oznacza, że prawo do drugiego świadczenia ustało, ono nadal istnieje jedynie nie jest realizowane.

W myśl art. 9 ust. 4 c ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2013r. poz. 1442) osoby prowadzące pozarolniczą działalność i mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury. Powołany przepis został wprowadzony ustawą z dnia 1 lipca 2005r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. nr 169 poz. 1412) i obowiązuje od 1 stycznia 2008r.

W doktrynie podnosi się, że jest to unormowanie szczególne, które wymaga ścisłej wykładni, a więc pojęcie renty z tytułu niezdolności do pracy należy odnosić tylko do rent z systemu powszechnego. Przepis ten nie dotyczy osób mających ustalone prawo do renty na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, renty rolniczej i renty rodzinnej.

O obowiązkowym ubezpieczeniu emerytalnym i rentowym osoby prowadzącej działalność gospodarczą decyduje ustalenie prawa do świadczenia, użyte w art. 9 ust 4 c cyt. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych pojęcie „osoby mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy” jest jednoznaczne. Okoliczność, że ubezpieczony dokonał wyboru wypłaty renty rodzinnej i świadczenie to pobiera nie ma znaczenia i nie decyduje o podleganiu dobrowolnemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym o jakim stanowi art.

9 ust 5 ustawy, zgodnie z którym – osoby o których mowa w art. 6 ustawy (a więc między innymi osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą), niewymienione w art. 9 ust 4 i ust 4 c, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym.

Obowiązek ubezpieczenia oznacza, że osoba, której cechy jako podmiotu ubezpieczenia społecznego zostały określone przez ustawę, zostaje objęta ubezpieczeniem i staje się stroną stosunku ubezpieczenia społecznego niezależnie od swej woli, na mocy ustawy. Jednocześnie strona stosunku ubezpieczenia nie może własnym działaniem tego stosunku znieść. W konsekwencji okoliczność, że organ rentowy wypłaca na wniosek ubezpieczonego rentę rodzinną – jedno ze świadczeń do których jest uprawniony – nie oznacza, że doszło do zwolnienia

z obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Istotne bowiem jest, że ubezpieczony ma ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, a nie okoliczność, które świadczenie pobiera. Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych co do zasady przewidują bezwzględne pierwszeństwo obowiązkowego podlegania ubezpieczeniu.

W tym stanie rzeczy E. P. (2) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność i mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlega z mocy ustawy obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 9 ust 4 c cyt. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) do czasu ustalenia prawa do emerytury. Zgodnie natomiast z przepisem art. 12 ust 1 cyt. ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Należy zauważyć, że decyzją z dnia 25 kwietnia 2013r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od (...) w związku z ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego (k. 13 a.s.).

Z tych wszystkich względów i na mocy powołanych przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku – art. 477¹⁴ § 1 kpc.

(...)/jn